

GYERGYÓI ÚJSÁG

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egy évre 160; félévre 80; negyedévre 45 Lei.

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

T. IMETS BÉLA

Szerkesztőség és kiadó:

Gyergyói Bank és Takarékpénztár

(Cziffra-féle ház.) Tel.

Szerkesztőségi órák minden

Állampolgársági listák közszemlére tétele.

Az új városi tanács az állampolgársági listákat 30 napi időre közszemlére tette ki s az a lakosság által, a városi íktató hivatalban betekinthező.

Rendelet alapján a listák még múlt év december havában lezárandók lettek volna, melyet azonban a régi tanács elmulasztott. Ez a mulasztás vonta maga után, hogy most újra kiegészítés történhetik, mert megállapítható, hogy annyi is többen kimaradtak abból.

Figyelmeztetjük a lakosságot, hogy saját érdekében a kitett listákat tekintse meg, győződjön meg arról, hogy maga és családja fel van-e abba véve s a mennyiben abban felvéve nem volna, kérje azonnal a városi tanácsnál felcélét, mert ha ezt elmulasztja s a lajstromok lezáratnak, abba fölvetel többé nem eszközölhető s a kimaradtak a legnagyobb kellemetlenségnek tehetik ki magukat.

Új prefektus

ült nemes Csikszék főispáni székébe dr. Vasu Sándor személyében. Új prefektus, amely változás ezuttal kormányváltozást is jelent s talán nagyobb reményeket a romániai kisebbségeknek. Nagyobb hitet az ország, liberális kéztől meggyötört, békés fejlődésére, valamivel több lelki nyugodtságot, egyensúly, biztonságérzést élettel, vagyonnal, emberi szabadsággal és egyformán kijáró jogokkal szemben.

Dr. Vasu, Csikszék jelenlegi főispánja, együtt ette velünk a hosszú liberális éra keserű kenyerét, együtt szenvedte végig az alaptalan vádak, aljas gyanúsítások, börtönytúrák négy sovány esztendőjét, amikor multi főispánsága után, mint ügyvéd-ember kereste a szín székely vármegyében megélhetését.

Bizonyára ez a négy esztendő meggyőzte joghoz, igazsághoz szokott és abban nevelkedett elméjét, szívét, hogy a székelység van annyira békétűrő, kitartó, földjét, országát, királyát szerető, mint bármely más román állampolgár.

Bizonyára meggyőződött, hogy a székelység nem extra jogokat, privilegiumokat akar, hanem egyenlő elbánást, megértést, nagyobb bizalmat, türelmet és már egyszer békésebb békéséget.

Hogy a székelység nem országrobbantó eleme a szerencsésen meg-nagyobbodott Romániának, hanem becsületes odaadással háborus sebeket gyógyító, az anyagi és lelki romokon új és jobb bizó életet építő szívós akarása.

Ez a hit, ez a meggyőződés minket is arra indít, hogy dr. Vasu jövő munkássága iránt őszinte bizalmunkat előlegezzük. Hogy megszokva és megértve Vele emberi sorunk együtvértetésének verejtékét, könnyét s mosolygását most és ezután is elpanaszolhassuk, elsőhajthassuk, ha valami bánt, vagy fáj és könnyet sajtol a szemünkből, előrvendezhessük kevés reményű reményünket s bizalommal megmutathassuk elvéte megvillanó mosolyunkat.

Hogy Őt segítve, minket is elvezet a béke és jog üdítő forrásához s megnyugvó lélekkel, emberi szeretettel mutatja meg, hogy e hazában élni, bizni, boldogulni és anyanyelvünkön nemesak álmodni, de dalolni is lehet. Hogy Ő nemcsak az Averescu kormány ügyvédje, de megmaradt fe-

lerészben Csikszéknek is.

Minket, kemény nyaku székelyeket, bizalmatlanságra tanított az Ur-fajta és a cudar élet, de hisszük, hogy dr. Vasu Sándor — hatalmához mérten — elosztatja annak a tudatnak, szomorú meggyőződésnek pusztító sötéttségét.

A Városi Tanács első ülése.

Dr. Nagy Lajosné és Kopacz Béláné tanácsosokká megválasztása. — A kisajátított városi erdők revíziója. Békényfői széltörött fák ügye. — A magyar nyelv használata.

Különös cím, de 8 év óta szokatlan s valóban szenzáció számba megy a „városi tanács”-ról beszélni. És pedig most annál is inkább, mert nemesak hogy az utóbbi paktum és jog szerint is ebben a magyarság többségre tehető szert, hanem azért is, mert a tanács élén magyar polgármester áll.

Adja Isten, hogy 1926-os dátummal Nagyromániában a kisebbségek is minél több joghoz jussanak. Bizonyára nem fogja sem az ország, sem bármely kormány kárát vallani.

Az emberi szabadságjogokat ma már ugy sem lehet, csak ideig-óráig véka alá rejtteni és annál rosszabb.

Igy legalább, a háborus viharok csillapul-tával, lassankint visszatér a béke az új ország-határok közé és kevesebb sajtás, panasz híján tudja az ország összslakossága egyesült támogatással elsimitani a hallatlan pusztítás okozta tátongó sebeket és felépíteni a békés jólét, boldogság szerény hajtékait.

*

Folyó hó 13-án délután 4 órára hivta egybe dr. Benke Antal primár Gyergyószentmiklóson az első városi tanács ülést.

Az ünnepélyes ülésen dr. Dobrea tanácsos kivételével szinte mindenki részt vett és az a megilletődött komolyság, amely ez alkalommal sugárzott az arcokról, azt a jóleső érzés benyomását tette, hogy végre nyolc évi ádáz harc után a „jog” győzedelmeskedett a hatalom tobzódó örülete felett.

Dr. Benke polgármester röviden üdvözölve a tanácsosokat, az ülést megnyitotta.

Első tárgy a két női tanácsos megválasztása volt. Dr. Benke polgármester elrendelte a törvényes titkos szavazást, amely rendelkezésre a tanácskozás félbe szakad.

Rövid idő múlva, a gyűlés megnyitása után, a beadott szavazatok közül 16 szavazat esett dr. Nagy Lajosnéra és 16 szavazat Kopacz Bélánéra, akik intelligenciájuknál fogva e

súlyos felelősséggel terhelt helyet becsülettel megérdemelték.

A két női tanácsos a jövő gyűlésre lesz behíva, amikor az eskütételük is megtörténik.

Mi, részünkről, csak helyeselni tudjuk ezt a választást és üdvözlésünket küldjük két igaz urnónknak e szokatlanul ünnepi alkalommal.

Második tárgy a polgármesteri hivatal átvétele volt, amely aktusról felveszt hiteles jegyzőkönyvet tudomásul vették a tanácsosok.

Harmadik tárgy során a kisajátított városi erdők kisajátítási revíziója került sorra.

Tekintettel arra, hogy a kisajátítási ügy jelenleg revízió alatt áll, azt, hogy a város, mint a vármegyei gazdasági felügyelő megfeleltetve, arra nézve a jelen városi tanács megbízást adott dr. Benke primárnak, járjon közbe, hogy a kisajátításnál valóban megmaradt területnél nagyobb rész hagyassék meg városfejlesztési és kulturelokra.

Annak idején a kisajátító bizottság 7 holdat hagyott, illetve vett alapul „fűst jog” szerint, azonban a vármegyei gazd. felügyelő 5 holdra redukálva adta be felelősségét.

A város megfeleltetve és kisült, hogy akkor 2500 fűst jog lett alapul véve és elfogadva, de a valóságban most 3500-at is túl haladja. A városi tanács tehát erre az alapra helyezkedett és e szerint kéri a jogos revíziót.

Negyedik pontnak a békényfői széltörött fák ügye került elintézésre.

Az erdőgondnokság még a múlt évben árt a városhoz arra nézve, hogy van egy 1500 köbméter mennyiségű széltörött erdő rész, melynek kiosztása, illetve értékesítése felől intézkedjék.

Könnyebb megértés végett meg kell mondanunk, hogy ez az erdő a város adminisztrációja alatt áll, de a város lakosságának tulajdona.

Igy a város még a tavaly elhatározta, hogy egyszerűen ki fogja osztani. A hirdetést lapok

utján közzé is tette, sőt a templom előtt is hirdette, hogy aki jogot formál erre, jelentkezzen.

Az emberek jelentkeztek, a város osztotta a bárcákat és a végén kisült, hogy eka 2500 köbméterrel több lett kibárcázva.

A bárcák nyomán a famennyiséget magán személyek és cégek hamar összevásárolták és elkezdtek hordatni s mikor az erdőgondnokság észrevette, hogy az általa jelzett mennyiségnél sokkal több fa került kiosztásra és elhordásra, beszüntette azt és a főispánhoz jelentést küldött intézkedés végett.

A főispán most az új tanácsnak adta le az ügyet elintézésre s így már előzetesen dr. Dombi tanácsos ki lett küldve ennek a kuszált ügynek felderítésére.

Jelentés után kint, hogy az eredeti állapotot már visszaesíni nem lehet.

Döntést hozott tehát a tanács, és pedig úgy, hogy a ki nem elégitettek részére egy új döntési és kihasználási területet kér és összeállítva az igényjogosultak szükségletét, ki fogja elégiteni azokat is.

Utolsó tárgy a hivatalos nyelven kívül a magyar nyelv bevezetése volt. A törvény 398. szakasza értelmében életbe lép addig is, amíg a legfelsőbb közigazgatási tanács hozzájárulását megadja.

Ezzel aztán az ünnepélyes, szinte történelmi jelentőségű ülés bezárult.

Érdekes terv a Vasut-utca kiépítésére.

Faragó Miksa, a Bitumen aszfaltozó r.-t. igazgatója, a napokban városunkban járván, hogy a nevezett cég által Gyergyószentmiklóson végzett aszfaltozási munkálatokra nézve a városházán a leszámolást eszközölje, érdekes és megszívlelendő tervet ismertetett a városházán a Vasut-utca újraépítése és burkolása tekintetében.

Németországban tanulmányuton lévén, Faragó igazgató beható tanulmány tárgyává tette az utak építését is. Különösen a silicát keverék alkalmazásával épített utak erősségük és tartósságuknál fogva jönnek a mi vidékünkön figyelembe, mert bármekkora hideg nem árt nekik (a beton keverék nagy hidegben reped, az aszfaltkeverék nyáron puha s így kocsinak kevésbé alkalmas), a hozzávaló anyagok nálunk megvannak és a kockakő burkolatnál pedig körülbelül ötszörte olcsóbb.

Az u. n. silicát (vizüveg) keverékből készített utburkolathoz az igazgató ur véleménye szerint alkalmas lesz a szárhegyi márvány, mely nézete szerint elég mésztartalommal bír és kevés kénsavat tartalmaz.

Egyébként erre a célra a legtöbb mészkefaj megfelel.

A kőből megfelelő nagyságu kavicsot zuznak géppel és ezen kavicsokhoz silicát (vizüveg) oldatot kevernek.

A silicát a szárhegyi márványban vagy más alkalmas mészkőben levő mésszel vegyileg kitűnően egyesül és kemény masszává válik.

Ezen keverék alá az uttestet közönséges kavics hozzáadásával a megfelelő domború formában hengereléssel készítik elő és a keverékkel 10 cm. vastagságban burkolják.

Lehet a burkolatot az egész uttestre alkalmazni és a vizet levezető árkokat is a keverékkel burkolni.

Ha nem alkalmazzák a fenti egész burkolást, vagyis az uttestből csak a középső 6-8 méter széles részt burkolják, akkor a burkolatot két oldalt szegélykőből épített oldalvédnek támasztják.

Ez az építési mód alkalmazandó ott, ahol később vízvezeték akarnak lefektetni. Ez esetben az oldalvédszegély és a vízlevezető árok közötti részt közönséges gömbölyű kővel kikövezi, hogy a szekerek ne hordjanak fel sárt az uttestre.

Az igazgató ur hozzávetőleges számítása szerint egy négyzetméter silicát burkolat körülbelül 150 Leibe kerül a mai árak mellett s így egy 3 kilométeres utszakasz 8 méter széles burkolással, hozzáértve a szegélyt és egyéb munkálatokat, körülbelül négy millió Leibe kerülne.

Egy ugyanilyen területű utszakasz kiépítése kockakőből, számítása szerint, majdnem ötször annyiba kerülne.

Megígérte továbbá Faragó igazgató, hogy a városházához a közeli napokban egy részletes műleírást és tájékoztató árajánlatot fog küldeni. Akkorra a vállalat vegyvizsgáló laboratóriumában a szárhegyi márványt is vegyelemezteni fogja, hogy biztosan meglehessen állapítani a szárhegyi márványnak alkatelemeit és azt, hogy a fenti célra alkalmas-e.

Megjegyezni kívánom, hogy a most újonnan épülő Bukarest-Ploesti utvonalon a silicát burkolat lefektetésére a Bitumen cég a kormánytól nemrég megbízást kapott s így Romániában is már ez évben elkészül egy szakasz a fenti utépítési rendszer szerint.

Dr. Nagy József
ügyvéd.

Bálványok.

Valami mélységes bánat fog el, valahányszor nagy szájak csinált virágát látom virítani a tömeglélek felett. Csalo taifun, mely végigreszketi a csendes, szürke élethullámok pihe-nését, könnyen megejtő józanságát.

Szobortalpatzatot ácsoló szűk koponyájú kis piszkosok, akik minduntalan saját üres térfogatú maszkjukat állítják ügyes leplezéssel a talpatatra s tömjén-szóáradattal füstölik szépet, jót, más verejtékét elnyelő vigyori bálványát széteső kontár életüknek.

Nagy, szétfolyású, kenetes szavuk fogójával tömeget hureolnak léptük után, mint véres hullát a ragadozók. Dárdát vernek, és leszögeznek minden igaz és örök szépet, jót és akaratot, megfogható valóságot és a tengerzugású tömeg nem veszi észre, hogy árnyékot szegeztek földhöz, mely könnyen siklik tova átok-önzésből faragott kopójuk hegye alá.

Lopva összeröffenő, gyilkos tekintetű találkozásuk éjji sikátorok undorában váltja a leplezetlen valóságot, hogy az emberóceán jó illatu kenyérének javát maguk számára kaparitsák.

Hidrogénnel töltött vásári piros ballonok, valójában piculát sem érő cérnavégre kötött gyermeksalogatók nemesak a szavuk, cselekedetük, önzésük, de egész testi valójuk, melyek vásári kikiáltó kezéből habzó szájjal eregetve kápráztatnak.

Tanyák, falvak, vármegyék, országok rothadását terjesztő bacillusok, paszulykarókból öltöztetett gladiátorok, kiknek piros vére igaz hívők meglöpött életéből duzzadozik.

Felelősség súlyát talpuk alá dobó emberpöndrők, nagy Isten „sárga házából” kiszabadultak, kiknek bűneire nines földi törvény, se megbocsátás.

Ember! Földi planétán támoigó testvéreim, mindig sirató magam, „juhok gazdák”, székely „közirtokosságok” nyájai, ó, hogy sajnálak Titeket ezektől a halottarcu bálványoktól.

Ó, de undorodom végzetbe rohanó pálinkás sorotok nagy torától, gyermekeitektől, apáitoktól garast sajnáló s „nekik” mindent oda-dobó barom gesztusától.

Bekötött szemetekről mikor oldjátok le már egyszer a sötét kendőt? Alvajáró életetekből mikor pattan ki a nagy felébredés?

Holtakkal trafikálás, hazugságot mindig könnyebben hívó vetésektől hogyan fakadjon az örökkétartás csirázása?

Szegény testvéreim, minden örültnek bedülő nyomoruságunk megöröl, mint malomkő a buzaszemet. Nagy hitetekkel, szállóigévé vált facsaros eszettekkel mindig csak másoknak keltek és feküsztek, sirtok és kacagtok és a nagy robot alatt elpattan az in és kiszárad a vőlesontotokból.

Olyanokat hizlaltok, akik már hátulsó lábukra amugy is alig tudnak felállani. Akiknek ninesen más igazság és irgalom a szívükben,

mint a saját tobzódó telhetetlenségük betöltése s akiknek ninesen más céljuk, csak a Ti jajgatásotokban való gyönyörködés.

Szadisták, apai vértől örökölt gonosz csallók, hátatok megett tanácskozó, szemetekbe mindig hizelgő, testvérharc elegyítő. Szóval, zsinóros mentével magyarkodók, hinterlandos vitézermesek, ezermesterségtől egyhez sem értő hős harcosai mindennapra kijutó bőségüknek.

Emberek, juhosgazdák és székely közbirtokosságok nyájai, ismételtetem, hogy fületek sátorában el ne szunyadjon az intő és vigyázó szó ébredése.

Tib.

Püspöki körlevél.

Főtisztelendő Főesperes-Plebános Ur!

A devalválódott jövedelmek mellett mindenre gondolkunk kell, ami a lelkészeknek egyrészt szabad idejükre illendő munkát, másrészt jól jövedelmet is biztosít.

A gazdálkodás egyik ágára, a gyümölcsösre óhajtom most felhívni különös figyelmüket.

A tapasztalat mutatja, hogy ahol jól gondozott gyümölcsös van, ott a lelkészeknek igen szép jövedelmet biztosít a gyümölcstermelés.

Szíveskedjenek azért különös gonddal lenni arra, hogy a gyümölcsösöket mindenütt kellőleg gondozzák, fejlesszék az előregedett vagy kipusztult fákat újakkal pótolják és pedig mindig nemes fajgyümölcsfákkal stb.

A lelkek kertésztéséhez igen illő e kertészeti munka, mely a fáradságot bőven jutalmazza.

Előmozdítani szándékozván az új gyümölcsösök létesítését — ahol arra alkalmas terület van — készséggel fogok hozzájárulni, hogy az egyházközség valamelyik alapjából gyümölcsös létesítésére több éves amortizációs kölcsönt vehessenek fel a plebániái javadalom terhére.

Irodokolt előterjesztésre más hasznos hajtóamortizációs kölcsönökre is engedélyt adok.

Szíveskedjék erről a lelkészeket értesíteni. Egyébiránt ájtatos imáiba ajánlottak vagyok Gyulafehérvár, 1926. január hó 6-án

A Nagyméltóságú Gróf Püspök ur kelyett

Zomora Dániel s. k.

püspökhelyettes.

A másolat hitelül

Gyergyószentmiklós, 1926. április hó 10-én

Szabó György,

főesperes.

HIREK.

— **Főispáni látogatás.** A jövő hét folyamán dr. Vasu Alexandru vármegyei prefektus városunkba érkezik és megfogja látogatni a községeket is. Amint már a multból tapasztaltuk, dr. Vasu a megértés embere és a konszolidálás harcosa. Ép azért esetleges panaszaival mindenki bátran fordulhat hozzá, már e látogatás körutja alkalmával is, meghallgatásra talál.

— **Kinevezés.** A földmívelésügyi miniszter Kertész Béla járási gazdasági felügyelőt Csik, Marostorda, Kisküküllő és Udvarhely megyék területére kiterjedő hatáskörrel kerületi gazdasági felügyelővé nevezte ki. Ezen újonnan létesített hivatal hatáskörébe tartozik az állami kezelés alatt álló birtokok kihasználásának a felügyelete s általában a szövetkezeti termelés szervezése és ellenőrzése.

— **Tífusz elleni védekezésre** vonatkozó piros plakátok jelentek meg az üzletekben és nyilvános helyeken. A mult év végén és a jelen év első napjaiban fellépett járványos eseteket a betegek kórházi elkülönítésével sikerült 14 eset után megfékezni. A közönség megnyugtására közlöm, hogy jelenleg tífuszjárványról ninesen szó, csak néhány gyanús eset bejelentése után történt preventív intézkedés a plakátok kifüggesztésével, ameyben felsorolt óvó rendszabályok betartása üdvös: mindennemű más járványos betegségek idején is, mint a jelenleg megjelentős nagyszámu influenza betegüléseknél, megtoldva azon figyelmztetéssel, hogy ne mulasszuk el betegeinket idejében orvos kezelésére bizoni. (A városi orvos.)

JANCSÓ és MIKLÓS

Gheorgheni—Gyergyószentmiklós. Főtér, Cziffra-féle ház.

Telefon: 41.

cement, stokaturnád és kátránypapír állandóan raktáron.

— **Előfizetőinkhez.** A Gyergyói Ujság kiadóhivatala tisztelettel értesíti előfizetőit, hogy a címjegyzék most van teljes rendezés és végleges nyomdai nyomás alatt. Addig tehát az esetleg felmerülő hibáktól (például, akik visszamondás után is még kapják lapunkat) tekintsenek el. Egyébként minden újabb változást vagy sérelmet kérünk kiadóhivatalunkhoz bejelenteni.

— **Az ügyvédi sztrájk és az igazságügy reformálása.** Köztudomású, hogy az ország ügyvédi kara az igazságügyi bajok miatt három hétig sztrájkolt. Közbe beállott a kormányváltás és az új kormány igazságügyi minisztere Cudalbu ur az erdélyi nagyobb kamarák dékánjaival húsvét után tárgyalásokat folytatva felhívta a kamarákat, hogy az igazságügyi sérelmeket egy memorandumban kidolgozva terjesszék be hozzá s egyben a speciális erdélyi sérelmek megbeszélése végett megígérte, hogy az erdélyi kamarákat vagy Clujra vagy Bucuresztbe értekezletre hívja össze, melyen személyesen fog résztvenni. Kilátásba helyezte a miniszter ur továbbá azt is, hogy addig is míg a törvényhozó testületek összeülnek, a hatáskörében lehetséges orvoslást foganatosítani fogja. A fentiek következtében a kamarák a sztrájkot felfüggesztették s így a csikszeredai kamara is. Az említett értekezletre a csikszeredai kamara Dr. Tetu csikszeredai és Dr. Nagy József gyergyószentmiklósi ügyvédek delegálta.

— **A Gyergyóvidéki Gazdasági Egyesület** igazgató választmánya folyó hó 17-én, vasárnap tartja rendes havi választmányi ülését.

— **A Vendégipari Munkaadók Orsz. Szövetsége** értesíti az Ipartársulatokat és Kartársakat, hogy Szövetségünk idei kongresszusát Marosvásárhelyen április hó 26., 27. és 28-án fogja megtartani. Az alapszabályok értelmében minden ipartársulatnak 10—10 tagja után egy-egy delegáltat kell kiküldeni. Felkérjük az ipartársulatokat, hogy eddig esetleg még nem teljesített összes kötelezettségeiknek (tagdíjfizetés) annál is inkább tegyenek s eleget, mert alapszabályaink értelmében csak azok a syndicátusok gyakorolhatják jogait, akik összes kötelezettségeiknek eleget tettek. Szíves tudomásvétel végett közöljük, hogy határozati javaslatokat írásban indokolva legkésőbb április hó 15-ig kell beküldeni a szövetség jelenlegi irodája címére, mert a később beérkezettek nem tűzethetnek ki napirendre. Program: 26-án a vendégek fogadtatása a vasutnál. Elszállásolás. Ismerkedési estély az Apolló étteremben. 27-én délelőtt és délután kongresszus a városháza dísztermében, melyen a szakminisztériumok is képviseltetik magukat. Délben társas ebéd a Központi étteremben. Este diszvacsora a Transylvánia étteremben. 28-án a kongresszus folytatása. Bürger sörgyár, Luther sörraktár megtekintése. Elutazás. Tudnivalók: A kongresszus részvételi díja személyenként 1000 Lei, mely összegben a teljes ellátás benne foglaltatik. Azon helyi és vidéki kartársak, kik az elszállásolásra és ellátásra igényt nem tartanak, az 1000 Lei befizetése nem kötelező, avagy az igénybevétel megfelelő bányada fizetendő. A vendégek elszállásolásáról csak az esetben gondoskodhatunk, ha részvételüket legkésőbb április hó 20-áig a Marosvásárhelyi Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Cukrászok és Korcsmárosok Ipartársulata elnökének: Schweitzer Adolf urnak Tg.-Mures, Corso kávéház, bejelentik.

— **A kisebbségek egységes európai frontja.** A Prágai Magyar Hírlap jelentése szerint az európai nemzeti kisebbségek első genfi kongresszusa által a „Szervezett európai nemzetiségi csoportok” 1926-ik évi kongresszusának előkészítésére kiküldött bizottság ülést tartott a drezdai Belleuve szállodában. A bizottsághoz tartozó öt nemzetiségi csoportot Wilfan dr. olaszországi szlovén, mint elnök, Flachbarth dr. csehszlovákiai magyar, Katzmarek dr. németországi lengyel, Moizki dr. lengyelországi zsidó és Shiemann dr. lettországi német képviselték. A bizottság tagjai közül teljes egyetértés mutatkozott az irányelvekre és programpontra vonatkozólag. A legközelebbi kongresszus helyét és idejét a júniusban tartandó ülésen fogják megállapítani és akkor boesátják ki a meghívókat az egyes nemzetiségi csoportok részére. Az előkészítő munka technikai részének vezetésével az esztországi Ewald Ammende dr.-t bízták meg.

— **Bicsérdy Budapestre megy, hogy „leszámoljon a csöcselékekkel.”** Budapestről jelentik: Ismeretes az a harc, amely Bicsérdy Béla és testvére, Bicsérdy Tibor, a vegetáriánusok elnöke között folyik. Bicsérdy Tibor több nyilatkozatban tévtanoknak, fantazmagóriának minősítette Bicsérdy Béla tanításait. Ezeket a nyilatkozatokat Bicsérdy hívei leküldték vezérüknek, aki most olyan durvahangu levélben válaszolt neki, hogy reprodukálását nem tűri meg a nyomdafeték. Irja, hogy 2—3 hét múlva Budapestre érkezik. Levelének durva hangját tanítványaihoz írt kísérő levelében avval magyarázza, hogy „a csöcseléket másként elintézni nem lehet”. Bicsérdy hajón megy Budapestre Ada-Kalehből. Hívei nagy előkészületeket tesznek fogadására és azt tervezik, hogy a hajóból kiszálló mester minden lépését mozgékonyképen örökössé meg.

* **Egy ügyes leány** tanulónak Lőrincz István fényképészeti műtermében felvétetik.

* **Tanulónak** 4 középiskolát végzett ügyes fiút felvesz Várteréz Mihály Lazarea.

* **ELADÓ** egy komplet puhafa hálóberendezés, mahagóni színre puliturozva, keveset használt állapotban. Érdeklődni Jakabffy Béla üzletében (Vasut utca), vagy a kiadóhivatalban.

* **Eladó:** egy majdnem teljesen új, használt félfedélű, olajtengelyű fekete kocsis Szezák-féle gyártmány) Cim a szerkesztőségben.

* **Fehérnemű és felsőruhavarrást** jutányos áron vállalom. Cim: a kiadóba, Cifra-féle ház emeletén.

* **Tartós, nem kényes és diszes** a kelimunka. Előrajzoltathat Foris Jenőnél. Róm. kath. plébánia udvarán.

* **Gyergyó gazdaközönségének figyelmébe.** Matta Lajos, gyergyószentmiklósi lakos, hogy a földművelését minél intenzívebben elősegítse, szántásra különösen alkalmas Traktort hozott. Felhívja a gyergyói gazdákat, vegyék igénybe a tavaszi szántáshoz Traktort, mert az így eszközölt bérszántás sokkal olcsóbb és előnye az, hogy a föld jobban lesz művelve.

Traktora naponként legalább 3 hold földet bír felszántani. Érdeklődők forduljanak Matta Lajoshoz, aki úgy a bérszántás árait, mint egyéb ez ügyben érdeklő dologra pontos felvilágosítást ad a gazdaközönségnek.

Uránia-mozgó hirei.

17-én és 18-án szombaton és vasárnap **Zigotto** vigjáték, mely egy teljes estén át derűségben tartja a közönséget.

21-én és 22-án szerdán és csütörtökön az amerikai filmpiac egyik pompás terméke **Mámor Vámszedői** kerül vetítésre.

Az utóbbi időben ismételtelen előfordult, hogy a hirdetett film lemaradt s így csalódást keletkezett mindazokban, kik a színház műsorát figyelemmel kísérik. Ezeknek megnyugtására közöljük, hogy ez a film itt is van már s így az előadásának semmi akadályja nincs.

Ez a szenzációs film megismerteti a nézővel az amerikai alkohol csempészek felfüggetlenségét, ezer veszéllyel, izgalmakkal telt életét s külön ki kell emelnünk a nyílt tengeren lejárású motor-esónak hajszát, a vámőrök és csempészek közötti harcot, mely a végeletekig fokozza a szemlélő felcsigázott érdeklődését.

Ezt a szenzációs drámát ne mulasszuk el megtekinteni.

Jön!!! **Az Opera Fantomja!!!**

Cipészek!

Barna István bőrüzletében legolcsóbban vásárolhatnak, ahol **kész felsőrészek kaphatók** és mérték szerint is megrendelhetők. Talpak és mindenféle bőrkülönlegességek nagy választékban.

GAZDÁK ROVATA.

Rovatvezető: Kertész Béla.

A termelés szervezése a kisajátítás után.

A Gyergyói Ujság múlt heti számában közöltük az agrárreform végrehajtása után Erdélyben előállott birtokeloszlási viszonyokat kimutatva azt, hogy a művelés alatt álló földterület 55.5 százaléka Erdélyben a 0—10 ha.-ig terjedő birtokokból, 29 százaléka a 10—100 ha.-ig terjedő birtokokból s 15.5 százaléka a 100 ha.-on felüli birtokokból tevődik össze s hogy az agrár törvény végrehajtása által kb. 530,694 földnélküli igényjogosult jutott 1—7 kat. holt földbirtok tulajdonába.

A fenti adatokból önként következik, hogy esen megfelelő üzemtőlkevel és mezőgazdasági kulturával nem rendelkező új birtokos osztály termelő képessége messzi mögötte marad a kisajátítás előtti közép- és nagybirtokosok termelő képességének s hogy az új birtokos osztály termelési lehetősége sürgős állami beavatkozás és támogatás nélkül holtpontra jutna rövid időn belül. A törvényhozó testület belátva e kérdés jelentőségét az Erdélyre vonatkozó agrár törvény 130. szakaszban kimondja, hogy a kisbirtokosok földjeiknek jó megművelése, valamint a községi legelők minél jobb kihasználása végett és terményeiknek értékesítése szempontjából a központi földosztó hivatal a kisbirtokosok részére termelési terveket állapíthat meg, szövetkezeti berendezéseket szervezhet s belterjes gazdaság vezetésére és az állat tenyésztés előmozdítására irányuló intézkedéseket tehet. A törvény ezen intézkedése sajnos csak most kezd átmenni a gyakorlatba, mivel a kisajátított területek végleges birtokbaadása a technikai munkálatok lassúsága miatt mostanig lehetetlen volt, most azonban a földműlésügyi kormány elsőrendű feladatává tette a kisajátított birtokok termelő képességének lehető magasabb fokra való emelését a falusi termelőszövetkezetek és népbankok létesítése által.

Ezen program megvalósítása céljából a kormány Erdély területére öt kerületi gazdasági felügyelőt nevezett ki, akiknek feladataivá tette a falusi termelő szövetkezetek szervezését s az ezzel kapcsolatos, szükségesnek vélt intézkedések megtételét.

A mezőgazdasági termelés szövetkezeti alapon való szervezése megfelelő hitel nyújtásával egyedüli célravezető eszköz az újonnan létesített kisbirtokok termelő képességének a fokozására. A szövetkezeti eszme megvalósítása a mezőgazdasági termelés terén győnyörű perspektivákat nyújthat gazdasági életünk jövő kialakulását illetőleg, mert egy termelő szövetkezet kötelékébe tömörített kisbirtokos osztály részes lehet mindazon előnyöknek, amelyek az azelőtti közép vagy nagybirtokosok szilárd alapját képezték; részes lehet a mezőgazdasági kultúra modern eszközeinek a megismerésében és alkalmazásában, a termeléshez szükséges élő és holt leltár előnyös megszerzésében, a többtermelés megvalósításában, a mezőgazdasági hitel élvezetében s végezetül mint jelentős termelési tényező részt vehet a saját sorsára látható hatósági intézkedések megtételében és azok végrehajtásának ellenőrzésében.

A szövetkezeti életben való részvétel fokmérője valamennyi falusi kisbirtokos intelligenciájának és egyéni képességeinek s ma már minden művelt állam elsőrendű feladatát és programját képezi, hogy a szövetkezeti eszmét átültesse a gazdaság minden megnyilvánulásába, mert az emberi tevékenység és az egyéni képesség korlátlan és szabad teret, csak mint a legdemokratikusabb társadalmi intézmények a szövetkezetek keretén belül nyerhet gazdasági problémák és reformok megoldására.

Az állam a bukaresti központ kötelékébe tartozó falusi termelő, földberlő és értékesítő szövetkezeteket hathatós erkölcsi és anyagi támogatásban részesíti s hogy olvasóink is megismerjék a régi királyságban s jelenleg Erdélyben is érvényben levő ez irányú fontosabb intézkedéseket, a jövő számban kitérünk ezekre is.

Kiadó lap tulajdonos: Puskás J. István.
Minden cikkért írója felel.

A legjobb minőségű bányai lisztek, cukor, kávé és kása-félék kicsinyben és nagyban

Sáska

liszt, termény- és élelmiszerraktárban
GHEORGHENI

Főter 4 szám. Telefon: 21.

I. KAHAN

könyvnyomda, könyvkötészet, könyv és papirkereskedés

GHEORGHENI

Nyomtatványok legolcsóbb beszerzése.
Könyvkötészeti munkák
:: izléses készítése. ::
Iskolai és irodai szerek
:: nagy választékban. ::

Tordai portland

cement

raktárról kaphatók.

Megrendelések a

Gyergyói Bank és Takarékpénztárnál
eszközölhetők.

A esikgyergyói klímának legmegfelelőbb

gyümölcsoltványok
kaphatók igen jutányos áron

Tóthfalusi és Társai
gyümölcsfaiskolájában
Târgu-Mures —
Marosvásárhely.

Kérjünk árjegyzéket

Klott, kazsmir és selyem

paplano,

női és férfi divatszövetek,

selymek, szőnyegek, vásznak,
rövid, kötött és kézműárak,
kézimunka-anyagok,

D. M. C. árak, butorszövetek,
ágy garnitúrák, szövő fonalak
és fejtők nagy választékban

Zárug Testvérek

női és férfidivat üzletében
GHEORGHENI, Főter.

Megérkeztek a legújabb típusu

MÁV

cséplők.

Mielőtt vásárlásra határozná
magát, tekintse meg azokat.

Kivánatra Fordson traktorral, petroleum vagy nyersolaj lokomobilokkal párosítom.

Bartha Árpád

géposztálya
Sepsiszentgyörgy — Sf. Gheorghe.

Importált

lakarmányrépamag
gazdasági és kertimág
lóhere és lucernamag

állandóan raktáron

Bartha Árpád

géposztálya

Sepsiszentgyörgy — Sf. Gheorghe.

Merza és Bocsánczi

Gheorgheni-Gyergyószentmiklós.

Magazin de modă bărbătească și de mode de dame.

Női- és férfidivat üzlete.

Fondat 1850

Alapítva 1850

Holgvek figyelmébe!

Selyem, szallag és szalma

KALAPOK

virágok, szallagok és mindenféle
diszek, alakítások, szalma átvarrás
és festés legolcsóbb árban

I. SÁNDOR IRÉN

női divat kalapszalón. — Járásbírássággal szemben

Gyári lerakat.

Eladó 30 lóerős üzembépes

Félstabil gőzgép Eszterer
gyártmányu változtatható
ezpanziójú, hengertolyat-
u vezérművel, kihuzható
gőzvel, fűrészpord-
szívóval és tápvizme-
legelővel 12 m/mag. vas
bádoggéménnyel. o o o

Érdeklődők forduljanak a

Gyergyói Bank és Takarékpénztárhoz
Gyergyószentmiklós.

SZESZ

és mindenféle likör **Halásznál,**
a legolcsóbb napi-
áron **szerezhető be** helyi szeszgyár.

Állandó nagy raktárkészlet.

A tavaszi összes új-
donságok megérkeztek

Málnásy

férfi- és női
divatüzletében.

✧ **Állandó nagy raktár, dus választék.** ✧

Berecz Márton

vasüzletében kapható:

mindenféle gazdasági cikk, épület és butorvasalás,
ekék, csákányok, fejszék, kályhák és minden vas-
szakmába vágó áruk. Állandó nagy raktárkészlet.
A legolcsóbb napiárak.

Kolozsvári

Takarékpénztár és
Hitelbank r.-társ.

CLUJ, Piata Unirii 7.

Saját tőkéi: 50 millió Lej.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton,
Gyulafehérvár és Marosvásár-
hely. Affiliált intézetei: Torda-
Aranyos Vármegyei Takarékp.
r.-t Torda. Udvarhelymegyei
Takarékpénztár R.-t. Székely-
udvarhely. Alsófehérvármegyei
Gazdasági Bank és Takarékpénz-
tár R.-t. Nagenyed. Szászrégen-
vidéki Takarékpénztár R.-t.
Reghinul-Sásese.

Áruraktárai a vasút mellett.
Mindenféle bankszerű ügy-
letet előnyösen végez.
Engedélyezett devizahely.

Sack-ekék,
boronák, vetőgépek,
Fordson-traktorok,

Lófogatós kapálók magas töltöge-
tővel és mindennemű mezőgaz-
dasági gépek nagyraktára.
Szükség esetén kérjen ajánlatot

BARTHA ÁRPÁD

géposztálya

Sepsiszentgyörgy-Sf. Gheorghe.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

marosvásárhelyi fiókintézete

TRG.-MUREȘ

Foglalkozik a bankügyletek minden ágával.

Ágoston Ágoston

Esomafalva

vas, fűszer, porcellán, divatárú
és singes kereskedése
Első termény nagyraktár.